T028 BÁT NHÃ XI Q532-P29 Thí Đẳng

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

Phaåm 29: THÍ ÑAÚNG (1) Baáy giôø Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, laøm theá naøo Ñaïi Boà-taùt ñoái vôùi taát caû phaùp ñaït ñöôïc töôùng vi dieäu? Phaät baûo Thieän Hieän: –Caùc Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa cuõng nhö ngöôøi ñöôïc Theá Toân bieán hoùa ra, khoâng haønh tham duïc, saân nhueá, ngu si; khoâng haønh uaån saéc cho ñeán uaån thöùc; khoâng haønh trí Nhaát thieát trí; khoâng haønh phaùp trong, khoâng haønh phaùp ngoaøi, khoâng haønh tuøy mieân, khoâng haønh caùc trieàn caùi; khoâng haønh caùc phaùp höõu laäu, voâ laäu; khoâng haønh caùc phaùp theá gian, xuaát theá gian; khoâng haønh caùc phaùp höõu vi, voâ vi; khoâng haønh Thaùnh ñaïo vaø quaû Thaùnh ñaïo. Caùc Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa cuõng laïi nhö vaäy, ñoái vôùi taát caû phaùp ñeàu khoâng chaáp vieäc tu haønh. Ñaïi Boà-taùt aáy ñoái vôùi taát caû phaùp, ñaït töôùng vi dieäu nghóa laø ñoái vôùi phaùp taùnh khoâng phaân bieät. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, laøm theá naøo ngöôøi ñöôïc Nhö Lai bieán hoùa ra hieän tu Thaùnh ñaïo? Phaät baûo Thieän Hieän: –Ngöôøi ñöôïc bieán hoùa kia tu theo Thaùnh ñaïo khoâng nhieãm, khoâng tònh, cuõng khoâng luaân hoài trong naêm ñöôøng sinh töû, cuõng khoâng chöùng ñaéc Nieát-baøn cuûa ba thöøa. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, laøm theá naøo Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña saâu xa thoâng suoát caùc phaùp ñeàu khoâng coù thaät? Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Ngöôøi ñöôïc chö Phaät Theá Toân bieán hoùa ra, coù phaûi laø coù thaät roài nöông thaät söï kia maø coù nhieãm, coù tònh; cuõng luaân hoài sinh töû trong naêm ñöôøng vaø chöùng ñaéc Nieát-baøn cuûa ba thöøa chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng coù. Ngöôøi ñöôïc Theá Toân bieán hoùa ra khoâng coù chuùt söï thaät, chaúng nöông söï thaät kia maø coù nhieãm coù tònh,

cuõng khoâng luaân hoài sinh töû trong naêm ñöôøng, cuõng khoâng chöùng ñaéc Nieát-baøn cuûa ba thöøa. Phaät baûo Thieän Hieän: –Caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa ñoái vôùi taát caû phaùp thoâng suoát thaät töôùng cuõng laïi nhö theá, thoâng suoát caùc phaùp ñeàu khoâng coù thaät, taùnh töôùng ñeàu khoâng. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, coù phaûi taát caû saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc; noùi roäng cho ñeán phaùp höõu vi, voâ vi, taát caû ñeàu gioáng vieäc bieán hoùa kia chaêng? Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy! Naêm uaån nhö saéc... noùi roäng cho ñeán höõu vi, voâ vi, taát caû ñeàu gioáng vieäc ñaõ bieán hoùa. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu taát caû phaùp ñeàu gioáng vieäc bieán hoùa thì nhöõng gì ñöôïc bieán hoùa ra ñeàu khoâng thaät; saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc cho ñeán höõu vi, voâ vi cuõng khoâng thaät. Do ñoù cuõng khoâng taïp nhieãm, khoâng thanh tònh, cuõng khoâng luaân hoài sinh töû trong naêm ñöôøng, cuõng khoâng theo nghóa aáy ñeå ñöôïc giaûi thoaùt. Nhö vaäy, caùc Ñaïi Boà-taùt laøm sao ñoái vôùi caùc höõu tình, coù ngöôøi tieáp nhaän vaø thoï trì giôùi phaùp? Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao?

Khi caùc Ñaïi Boà-taùt coøn haønh ñaïo Boà-taùt, coù thaáy höõu tình coù theå thoaùt khoûi ñöôøng ñòa nguïc, baøng sinh, quyû giôùi, coõi trôøi, ngöôøi chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng thaáy. Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy! Khi caùc Ñaïi Boà-taùt coøn haønh Boà-taùt ñaïo, chaúng thaáy coù höõu tình thoaùt khoûi naêm ñöôøng vaø ba coõi. Vì sao? Vì caùc Ñaïi Boà-taùt hieåu bieát thoâng suoát taát caû phaùp ñeàu nhö huyeãn hoùa, ñeàu chaúng thaät coù. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, Ñaïi Boà-taùt naøo hieåu bieát thoâng suoát taát caû phaùp ñeàu nhö huyeãn hoùa, ñeàu chaúng thaät coù thì vì vieäc gì maø phaûi tu

haønh Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, noùi roäng cho ñeán vieäc gì maø phaûi ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, laøm nghieâm tònh coõi Phaät? Phaät baûo Thieän Hieän: –Caùc höõu tình naøo töï mình coù theå thoâng suoát taát caû phaùp ñeàu nhö huyeãn hoùa, ñeàu chaúng thaät coù, thì caùc Ñaïi Boà-taùt khoâng caàn phaûi traûi qua voâ soá ñaïi kieáp vì caùc höõu tình maø haønh ñaïo Boà-taùt. Do vì caùc höõu tình ñoái vôùi taát caû phaùp khoâng thoâng hieåu chuùng ñeàu nhö huyeãn hoùa, khoâng thaät coù, vì vaäy neân chuùng Ñaïi Boà-taùt phaûi traûi qua voâ soá kieáp vì caùc höõu tình maø haønh ñaïo Boà-taùt. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt naøo ñoái vôùi taát caû phaùp khoâng theå thoâng suoát laø chaúng thaät coù thì khoâng neân traûi qua voâ soá kieáp vì caùc höõu tình maø tu haønh Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña, noùi roäng cho ñeán ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, laøm nghieâm tònh coõi Phaät. Do chuùng Ñaïi Boà-taùt nhö thaät thoâng suoát taát caû phaùp ñeàu nhö huyeãn hoùa, ñeàu chaúng thaät coù neân traûi qua voâ soá kieáp vì caùc höõu tình maø tu haønh Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, noùi roäng cho ñeán ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, laøm nghieâm tònh coõi Phaät, chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, ôû taän ñôøi vò lai laøm lôïi ích an vui cho taát caû. Baáy giôø Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu taát caû phaùp nhö moäng, nhö huyeãn, nhö tieáng vang, nhö boùng, nhö boùng saùng, nhö soùng naéng, nhö vieäc bieán hoùa, nhö aûo thaønh thì caùc höõu tình ñöôïc bieán hoùa ra truï ôû nôi naøo, caùc Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa duøng phöông tieän thieän xaûo naøo ñeå cöùu vôùt laøm cho hoï thoaùt khoûi? Phaät baûo Thieän Hieän: –Caùc höõu tình ñöôïc bieán hoùa ra truï ôû danh töôùng hö doái phaân bieät, caùc Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa duøng phöông tieän thieän xaûo, töø danh töôùng hö doái phaân bieät kia cöùu vôùt cho hoï giaûi thoaùt. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, danh laø theá naøo? Töôùng laø theá naøo? Phaät baûo Thieän Hieän:

–Danh chæ laø khaùch, chæ laø giaû laäp ñeå neâu baøy caùi nghóa. Nghóa laø ñaây goïi laø saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc; ñaây laø nhaõn xöù cho ñeán yù xöù; ñaây laø saéc xöù cho ñeán phaùp xöù; ñaây laø nhaõn giôùi cho ñeán yù giôùi; ñaây laø saéc giôùi cho ñeán phaùp giôùi; ñaây laø nhaõn thöùc giôùi cho ñeán yù thöùc giôùi; ñaây laø nam nöõ; ñaây laø lôùn nhoû; ñaây laø ñòa nguïc cho ñeán trôøi, ngöôøi; ñaây laø höõu laäu; ñaây laø voâ laäu; ñaây laø theá gian; ñaây laø xuaát theá gian; ñaây laø

höõu vi; ñaây laø voâ vi; ñaây laø quaû Döï löu, tuaàn töï cho ñeán teân quaû vò Giaùc ngoä cao toät; ñaây laø phaøm phu; ñaây laø Thanh vaên; ñaây laø Ñoäc giaùc; ñaây laø Boà-taùt; ñaây laø Nhö Lai. Naøy Thieän Hieän, taát caû teân nhö vaäy laø bieåu tröng cho caùc nghóa, chæ laø giaû laäp, neân taát caû teân ñeàu chaúng thaät coù. Caùc phaùp höõu vi cuõng chæ coù teân, do ñoù voâ vi cuõng chaúng thaät coù. Keû phaøm phu ngu muoäi voïng chaáp nhöõng teân aáy, coøn caùc Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña saâu xa gaén lieàn vôùi taâm bi nguyeän, duøng phöông tieän thieän xaûo giaùo hoùa laøm cho hoï xa lìa, daïy nhö vaày: “Danh laø do voïng töôûng phaân bieät maø sinh ra, cuõng laø do nhieàu nhaân duyeân hoøa hôïp giaû laäp. Caùc ngöôi khoâng neân chaáp tröôùc. Danh khoâng thaät söï, töï taùnh ñeàu khoâng, chaúng coù ngöôøi trí naøo maø chaáp laáy phaùp khoâng aáy.” Nhö vaäy naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa duøng phöông tieän thieän xaûo, vì caùc höõu tình maø noùi phaùp vöùt boû teân goïi. Ñoù goïi laø danh. Coøn töôùng laø nhö theá naøo? Thieän Hieän neân bieát, Töôùng coù hai thöù, maø phaøm phu chaáp tröôùc. Hai töôùng ñoù laø gì? Ñoù laø töôùng saéc vaø töôùng voâ saéc. Töôùng saéc laø theá naøo? Nghóa laø coù saéc hoaëc thoâ, hoaëc teá, hoaëc xaáu, hoaëc toát. Taát caû nhö theá töï taùnh ñeàu khoâng. Keû phaøm phu do phaân bieät chaáp tröôùc cho ñoù laø saéc. Ñoù goïi laø töôùng saéc. Coøn töôùng voâ saéc laø, ñoái vôùi taát caû phaùp khoâng coù saéc töôùng, keû phaøm phu phaân bieät chaáp coù töôùng neân sinh ra caùc phieàn naõo, goïi laø töôùng voâ saéc. Caùc Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, duøng phöông tieän thieän xaûo giaùo hoùa caùc höõu tình, laøm cho hoï ñoaïn tröø hai töôùng aáy, laïi daïy hoï an truï trong caûnh giôùi voâ töôùng. Tuy daïy hoï an truï trong caûnh giôùi voâ töôùng nhöng khoâng laøm hoï rôi vaøo vieäc chaáp hai beân, cho raèng ñaây laø töôùng, ñaây laø voâ töôùng.

Nhö vaäy naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa duøng phöông tieän thieän xaûo giaùo hoùa caùc höõu tình xa lìa caùc töôùng, truï caûnh giôùi voâ töôùng nhöng khoâng coøn chaáp tröôùc. Baáy giôø Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu taát caû phaùp chæ coù danh, töôùng, maø taát caû danh, töôùng ñeàu laø giaû laäp thì caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa laøm sao ñoái vôùi caùc phaùp laønh töï mình coù theå taêng tieán? Cuõng coù theå laøm cho ngöôøi khaùc taêng tieán? Vaø do phaùp laønh cuûa mình daàn daàn taêng tieán, neân coù theå laøm cho caùc ñòa daàn daàn ñöôïc vieân maõn, cuõng coù theå an laäp caùc loaøi höõu tình laøm cho hoï tuøy theo caên cô maø an truï vaøo quaû Ba thöøa? Phaät baûo Thieän Hieän: –Neáu trong caùc phaùp coù maûy may thaät coù, chaúng phaûi giaû laäp coù danh töôùng, thì caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa ñaùng leõ ñoái vôùi phaùp laønh töï mình khoâng ñöôïc taêng tieán, cuõng khoâng laøm cho ngöôøi khaùc ñoái vôùi phaùp laønh ñöôïc taêng tieán. Nhöng vì trong caùc phaùp khoâng coù maûy may thaät coù, chæ coù giaû laäp caùc danh töôùng. Vì vaäy neân Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, ñoái vôùi caùc phaùp laønh töï mình ñöôïc taêng tieán; cuõng coù theå laøm cho ngöôøi khaùc ñoái vôùi phaùp laønh ñöôïc taêng tieán. Vaø coù theå

duøng voâ töôùng laøm phöông tieän ñeå vieân maõn Baùt-nhaõ cho ñeán Boá thí ba-la- maät-ña; coù theå duøng voâ töôùng laøm phöông tieän ñeå vieân maõn boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc; coù theå duøng voâ töôùng laøm phöông tieän ñeå vieân maõn boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo; coù theå duøng voâ töôùng laøm phöông tieän ñeå vieân maõn phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh; coù theå duøng voâ töôùng laøm phöông tieän ñeå vieân maõn chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn; coù theå duøng voâ töôùng laøm phöông tieän ñeå vieân maõn phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän; coù theå duøng voâ töôùng laøm phöông tieän ñeå vieân maõn taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù; coù theå duøng voâ töôùng laøm phöông tieän ñeå vieân maõn ñòa Ñaïi Boà-taùt; coù theå duøng voâ töôùng laøm phöông tieän ñeå vieân maõn taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa; coù theå duøng voâ töôùng laøm phöông tieän ñeå vieân maõn naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng; coù theå duøng voâ töôùng laøm phöông tieän ñeå vieân maõn möôøi löïc cuûa Nhö Lai

cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng; coù theå duøng voâ töôùng laøm phöông tieän ñeå vieân maõn ñaïi Töø, ñaïi Bi, ñaïi Hyû, ñaïi Xaû; coù theå duøng voâ töôùng laøm phöông tieän ñeå vieân maõn ba möôi hai töôùng Ñaïi só, taùm möôi veû ñeïp; coù theå duøng voâ töôùng laøm phöông tieän ñeå vieân maõn phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû; coù theå duøng voâ töôùng laøm phöông tieän ñeå vieân maõn trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng; coù theå duøng voâ töôùng laøm phöông tieän ñeå vieân maõn haïnh Ñaïi Boà-taùt vaø quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät; coù theå duøng voâ töôùng laøm phöông tieän ñeå vieân maõn trí Nhaát thieát trí; coù theå duøng voâ töôùng laøm phöông tieän ñeå ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, laøm nghieâm tònh coõi Phaät. Nhö vaäy naøy Thieän Hieän, do taát caû phaùp khoâng coù maûy may thaät coù, chæ coù giaû laäp caùc danh töôùng neân caùc Ñaïi Boà-taùt ñoái vôùi caùc phaùp aáy khoâng sinh ñieân ñaûo, chaáp tröôùc, coù theå duøng voâ töôùng laøm phöông tieän, ñoái vôùi caùc phaùp laønh töï mình taêng tieán, roài cuõng laøm cho ngöôøi khaùc taêng tieán phaùp laønh. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, neáu trong caùc phaùp coù töôùng thaät phaùp baèng ñaàu sôïi loâng thì caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa ñoái vôùi taát caû phaùp ñaùng leõ khoâng theå hieåu bieát voâ töôùng, voâ nieäm, cuõng khoâng taùc yù taùnh voâ laäu, roài chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, an laäp höõu tình nôi phaùp voâ laäu, vì caùc phaùp voâ laäu ñeàu laø voâ töôùng, voâ nieäm, khoâng taùc yù. Vì vaäy, naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa, duøng phöông tieän thieän xaûo an laäp höõu tình ôû phaùp voâ laäu, môùi goïi laø laøm lôïi ích höõu tình moät caùch choïn loïc thaät. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu taùnh cuûa taát caû phaùp quaû thaät voâ laäu, voâ töôùng, voâ nieäm khoâng taùc yù thì do duyeân gì ôû trong caùc kinh Theá Toân thöôøng daïy nhö vaày: “Ñaây laø phaùp höõu laäu, ñaây laø phaùp voâ laäu, ñaây laø phaùp theá gian, ñaây laø phaùp xuaát theá gian, ñaây laø phaùp höõu vi, ñaây laø phaùp voâ vi, ñaây laø phaùp Thanh vaên, ñaây

laø phaùp Ñoäc giaùc, ñaây laø phaùp Boà-taùt, ñaây laø phaùp Nhö Lai?" Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Caùc phaùp höõu laäu cuøng vôùi phaùp taùnh voâ töôùng, voâ laäu coù khaùc nhau chaêng?

Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng khaùc. Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Caùc phaùp Thanh vaên cuøng vôùi phaùp taùnh voâ töôùng, voâ laäu coù khaùc nhau khoâng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng khaùc. Phaät baûo Thieän Hieän: –Caùc phaùp höõu laäu chính laø phaùp taùnh voâ töôùng, voâ nieäm; cuõng khoâng laø khoâng taùc yù, voâ laäu? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, ñuùng vaäy! Phaät baûo Thieän Hieän: –Caùc quaû Döï löu cho ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät khoâng theå laø phaùp taùnh voâ töôùng, voâ nieäm, cuõng khoâng laø khoâng taùc yù, voâ laäu? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, ñuùng vaäy! Phaät baûo Thieän Hieän: –Do ñoù neân bieát, caùc phaùp ñeàu laø phaùp taùnh voâ töôùng, voâ nieäm, cuõng khoâng taùc yù, voâ laäu. Thieän Hieän neân bieát, Ñaïi Boà-taùt naøo khi hoïc taát caû phaùp taùnh voâ töôùng, voâ nieäm, khoâng taùc yù, voâ laäu thì thöôøng ñöôïc taêng tröôûng caùc phaùp laønh. Ñoù laø Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát töôùng, ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, laøm nghieâm tònh coõi Phaät. Taát caû Phaät phaùp nhö vaäy ñeàu laø do tu hoïc phaùp taùnh voâ töôùng, voâ nieäm, khoâng taùc yù, voâ laäu maø ñöôïc taêng tröôûng. Vì sao? Vì tröø phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän ra, caùc Ñaïi Boà-taùt khoâng coøn phaùp yeáu naøo phaûi hoïc. Vì sao? Vì ba phaùp moân giaûi thoaùt toùm thaâu taát caû phaùp thieän vi dieäu. Vì sao? Vì phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng quaùn töï töôùng taát caû phaùp ñeàu khoâng. Phaùp moân giaûi thoaùt Voâ töôùng quaùn taát caû phaùp xa lìa caùc töôùng. Phaùp moân giaûi thoaùt Voâ nguyeän quaùn taát caû phaùp xa lìa sôû nguyeän. Caùc Ñaïi Boà-taùt nöông vaøo ba moân naøy coù theå toùm thaâu taát caû phaùp thieän thuø thaéng, nhöng neáu xa lìa ba moân naøy thì söï tu hoïc phaùp thieän thuø thaéng ñeàu khoâng sinh tröôûng.

Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, Ñaïi Boà-taùt naøo coù theå hoïc ñöôïc ba phaùp moân giaûi thoaùt nhö theá thì coù theå hoïc ñöôïc naêm uaån, cuõng coù theå hoïc möôøi hai xöù, cuõng coù theå hoïc möôøi taùm giôùi, cuõng coù theå hoïc boán Thaùnh ñeá, cuõng coù theå hoïc möôøi hai duyeân khôûi, cuõng coù theå hoïc phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh, cuõng coù theå hoïc chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn, cuõng coù theå hoïc Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, noùi roäng cho ñeán cuõng coù theå hoïc trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng, cuõng coù theå hoïc ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, laøm nghieâm tònh coõi Phaät, cuõng coù theå hoïc voâ löôïng, voâ bieân caùc Phaät phaùp khaùc. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, theá naøo laø Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa coù theå hoïc naêm uaån? Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñaïi Boà-taùt naøo khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa coù theå nhö thaät bieát saéc cho ñeán thöùc hoaëc töôùng, sinh dieät, chaân nhö thì goïi laø Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa coù theå hoïc naêm uaån. Naøy Thieän Hieän, theá naøo laø Ñaïi

Boà-taùt nhö thaät bieát töôùng cuûa saéc? Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát saéc roát raùo coù loã troáng, roát raùo coù keû hôû, nhö boït nöôùc, taùnh khoâng beàn chaéc thì goïi laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát töôùng cuûa saéc. Naøy Thieän Hieän, theá naøo laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát söï sinh dieät cuûa saéc? Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát saéc khi sinh khoâng töø ñaâu ñeán, khi dieät cuõng khoâng ñi veà ñaâu. Tuy khoâng ñeán, khoâng ñi maø töông öng sinh dieät thì goïi laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát söï sinh dieät cuûa saéc. Naøy Thieän Hieän, theá naøo laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát chaân nhö cuûa saéc? Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát chaân nhö cuûa saéc khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng ñeán, khoâng ñi, khoâng nhieãm, khoâng tònh, khoâng taêng, khoâng giaûm, taùnh noù laø thöôøng nhö, khoâng hö doái, khoâng bieán ñoåi neân goïi laø chaân nhö thì goïi laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát chaân nhö cuûa saéc. Naøy Thieän Hieän, theá naøo laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát töôùng cuûa

thoï? Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát thoï roát raùo nhö ung nhoït, nhö teân baén, choùng khôûi, choùng dieät, gioáng nhö boït nöôùc, hö doái chaúng truï, phaùt sinh do ba söï hoøa hôïp thì goïi laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát töôùng cuûa thoï. Naøy Thieän Hieän, theá naøo laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát sinh dieät cuûa thoï? Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát thoï, laø khi sinh khoâng töø ñaâu ñeán, khi dieät cuõng khoâng ñi veà ñaâu. Tuy khoâng ñeán, khoâng ñi maø töông öng sinh dieät thì goïi laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát sinh dieät cuûa thoï. Naøy Thieän Hieän, theá naøo laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát chaân nhö cuûa thoï? Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát chaân nhö cuûa thoï khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng ñeán, khoâng ñi, khoâng nhieãm, khoâng tònh, khoâng taêng, khoâng giaûm. Taùnh noù laø thöôøng nhö, khoâng hö doái, khoâng bieán ñoåi, neân goïi laø chaân nhö thì goïi laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát chaân nhö cuûa thoï. Naøy Thieän Hieän, theá naøo laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát töôùng cuûa töôûng? Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát töôûng nhö laø soùng naéng döôùi nöôùc, khoâng thaät coù, do nhaân duyeân khaùt aùi voïng sinh töôûng naøy, Phaät ra lôøi noùi hö giaû thì goïi laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát töôùng cuûa töôûng. Naøy Thieän Hieän, theá naøo laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát sinh dieät cuûa töôûng? Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát töôûng, khi sinh khoâng töø ñaâu ñeán, khi dieät cuõng khoâng ñi veà ñaâu, tuy khoâng ñeán, khoâng ñi maø töông öng sinh dieät thì goïi laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát sinh dieät cuûa töôûng. Naøy Thieän Hieän, theá naøo laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát chaân nhö cuûa töôûng? Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát chaân nhö cuûa töôûng khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng ñeán, khoâng ñi, khoâng nhieãm, khoâng tònh, khoâng taêng, khoâng giaûm, taùnh noù laø thöôøng nhö, khoâng hö doái, khoâng bieán ñoåi, neân goïi laø chaân nhö, ñoù laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát chaân nhö cuûa töôûng. Naøy Thieän Hieän, theá naøo laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát töôùng cuûa haønh? Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát haønh nhö caây chuoái, loät boû töøng beï roát cuoäc khoâng thaät coù, ñoù laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát töôùng cuûa haønh.

Naøy Thieän Hieän, theá naøo laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát sinh dieät cuûa haønh? Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát haønh, khi sinh khoâng töø ñaâu ñeán, khi dieät cuõng khoâng ñi veà ñaâu, tuy khoâng ñeán, khoâng ñi nhöng töông öng sinh dieät, goïi laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát sinh dieät cuûa haønh. Naøy Thieän Hieän, theá naøo laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát chaân nhö cuûa haønh? Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát chaân nhö cuûa haønh khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng ñeán, khoâng ñi, khoâng nhieãm, khoâng tònh, khoâng taêng, khoâng giaûm, taùnh noù laø thöôøng nhö, khoâng hö doái, khoâng bieán ñoåi neân goïi laø chaân nhö, goïi laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát chaân nhö cuûa haønh. Naøy Thieän Hieän, theá naøo laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát töôùng cuûa thöùc? Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát thöùc gioáng nhö vieäc huyeãn hoùa, do nhieàu duyeân hoøa hôïp giaû laäp maø coù, quaû thaät chaúng theå naém baét ñöôïc, nhö nhaø aûo thuaät hay hoïc troø cuûa oâng ta, ôû nôi ngaõ tö ñöôøng hoùa ra laøm boán ñoäi quaân, ñoù laø: quaân voi, quaân ngöïa, quaân xe, quaân boä; hoaëc hieän ra töôùng cuûa caùc loaïi maøu saéc, tuy gioáng nhö coù, nhöng khoâng thaät laø khoâng; thöùc cuõng nhö theá, quaû thaät chaúng theå naém baét ñöôïc, thì goïi laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát töôùng cuûa thöùc. Naøy Thieän Hieän, theá naøo laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát sinh dieät cuûa thöùc? Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát thöùc, khi sinh khoâng töø ñaâu ñeán, khi dieät cuõng khoâng ñi veà ñaâu, tuy khoâng ñeán, khoâng ñi maø töông öng sinh dieät neân goïi laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát söï sinh dieät cuûa thöùc. Naøy Thieän Hieän, theá naøo laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát chaân nhö cuûa thöùc? Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát chaân nhö cuûa thöùc khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng ñeán, khoâng ñi, khoâng nhieãm, khoâng tònh, khoâng taêng, khoâng giaûm, taùnh noù laø thöôøng nhö, khoâng hö doái, khoâng bieán ñoåi neân goïi laø chaân nhö, ñoù laø Ñaïi Boà-taùt nhö thaät bieát chaân nhö cuûa thöùc. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, theá naøo laø Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa coù theå hoïc möôøi hai xöù? Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñaïi Boà-taùt naøo khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa nhö thaät

bieát caùc xöù beân trong vaø töï taùnh cuûa caùc xöù beân trong laø khoâng; nhö thaät bieát caùc xöù beân ngoaøi vaø töï taùnh cuûa caùc xöù beân ngoaøi laø khoâng thì goïi laø Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa coù theå hoïc möôøi hai xöù. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, theá naøo laø Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa coù theå hoïc möôøi taùm giôùi? Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñaïi Boà-taùt naøo khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, nhö thaät bieát nhaõn giôùi, töï taùnh nhaõn giôùi khoâng..., noùi roäng cho ñeán nhö thaät bieát yù thöùc giôùi vaø töï taùnh cuûa yù thöùc giôùi laø khoâng thì goïi laø Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa coù theå hoïc möôøi taùm giôùi. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, theá naøo laø Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa coù theå hoïc boán Thaùnh ñeá? Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñaïi Boà-taùt naøo khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa nhö thaät bieát töôùng khoå laø böùc baùch, nhö thaät bieát töôùng taäp laø sinh khôûi, nhö thaät bieát töôùng dieät laø vaéng laëng, nhö thaät

bieát töôùng ñaïo laø xa lìa, laïi nhö thaät bieát töï taùnh khoå, taäp, dieät, ñaïo voán khoâng, xa lìa hai phaùp, goïi laø Thaùnh giaû, boán Ñeá nhö Khoå ñeá... töùc laø chaân nhö, chaân nhö töùc laø boán Ñeá nhö Khoå ñeá... khoâng hai, khoâng sai khaùc, chæ coù baäc chaân Thaùnh môùi nhö thaät bieát ñöôïc thì goïi laø Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa coù theå hoïc boán Thaùnh ñeá. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, theá naøo laø Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa coù theå hoïc möôøi hai duyeân khôûi? Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñaïi Boà-taùt naøo khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa nhö thaät bieát töï taùnh voâ minh cho ñeán laõo töû khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng nhieãm, khoâng tònh, voán khoâng, xa lìa hai phaùp thì goïi laø Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa coù theå hoïc möôøi hai duyeân khôûi. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät:

–Baïch Theá Toân, theá naøo laø Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa coù theå hoïc phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh? Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñaïi Boà-taùt naøo khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa nhö thaät bieát phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh ñeàu khoâng töï taùnh, ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc maø coù theå an truï, thì goïi laø Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa coù theå hoïc phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, theá naøo laø Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa coù theå hoïc chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn? Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñaïi Boà-taùt naøo khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa nhö thaät bieát chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn ñeàu khoâng hyù luaän, khoâng phaân bieät nhöng coù theå an truï thì goïi laø Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa coù theå hoïc chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, theá naøo laø Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa coù theå hoïc Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán voâ löôïng, voâ bieân Phaät phaùp? Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñaïi Boà-taùt naøo khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa nhö thaät bieát Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán voâ löôïng, voâ bieân Phaät phaùp khoâng taêng, khoâng giaûm, khoâng nhieãm, khoâng tònh, khoâng töï taùnh, chaúng theå naém baét ñöôïc nhöng coù theå tu taäp thì goïi laø Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa coù theå hoïc Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán voâ löôïng, voâ bieân Phaät phaùp. Luùc aáy, Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa nhö thaät bieát roõ caùc phaùp nhö saéc... ñeàu rieâng bieät khoâng taïp loaïn thì ñaùng leõ Theá Toân khoâng cho caùc phaùp nhö saéc... laø laøm hö hoaïi chaân phaùp giôùi? Vì sao? Vì phaùp giôùi khoâng hai, khoâng sai

khaùc. Phaät baûo Thieän Hieän: –Neáu lìa phaùp giôùi maø coù phaùp khaùc coù theå naém baét ñöôïc thì coù theå noùi raèng phaùp aáy coù theå laøm hoaïi phaùp giôùi. Nhöng neáu lìa phaùp giôùi maø khoâng coù phaùp naøo khaùc coù theå naém

baét ñöôïc neân khoâng coù phaùo naøo khaùc theå laøm hoaïi phaùp giôùi. Vì sao? Vì chö Phaät, Boà-taùt, Ñoäc giaùc, Thanh vaên ñeàu bieát raèng: lìa phaùp giôùi khoâng coù caùc phaùp khaùc coù theå naém baét ñöôïc. Ñaõ bieát khoâng coù phaùp naøo lìa phaùp giôùi, cuõng khoâng theå vì ngöôøi khaùc maø laäp baøy giaûng thuyeát. Vì vaäy neân phaùp giôùi khoâng ai coù theå phaù hoaïi ñöôïc. Nhö vaäy naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña saâu xa coù theå hoïc töôùng phaùp giôùi khoâng hai, khoâng sai khaùc vaø khoâng theå phaù hoaïi ñöôïc. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu Ñaïi Boà-taùt muoán hoïc phaùp giôùi thì neân hoïc caùi gì? Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñaïi Boà-taùt naøo muoán hoïc phaùp giôùi thì neân hoïc taát caû phaùp. Vì sao? Vì taát caû phaùp ñeàu theå nhaäp vaøo phaùp giôùi. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, vì nhaân duyeân gì noùi taát caû phaùp ñeàu theå nhaäp vaøo phaùp giôùi? Phaät baûo Thieän Hieän: –Nhö Lai ra ñôøi hoaëc khoâng ra ñôøi thì caùc phaùp vaãn theå nhaäp vaøo phaùp giôùi, khoâng coù töôùng sai bieät, khoâng do Phaät noùi. Vì sao? Vì phaùp thieän hoaëc phaùp chaúng phaûi thieän, phaùp höõu laäu hoaëc phaùp voâ laäu, phaùp theá gian hoaëc phaùp xuaát theá gian, phaùp höõu vi hoaëc phaùp voâ vi..., taát caû phaùp nhö theá khoâng coù phaùp naøo laø chaúng nhaäp vaøo phaùp giôùi taùnh khoâng voâ töôùng voâ vi. Vaäy neân, naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña saâu xa muoán hoïc phaùp giôùi thì neân hoïc taát caû phaùp. Neáu hoïc taát caû phaùp töùc laø hoïc phaùp giôùi. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu taát caû phaùp ñeàu nhaäp vaøo phaùp giôùi, khoâng hai, khoâng khaùc thì vì sao caùc Ñaïi Boà-taùt phaûi hoïc saùu phaùp

Ba-la-maät-ña? Vì sao phaûi hoïc boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc? Vì sao phaûi hoïc boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo? Vì sao phaûi hoïc phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh? Vì sao phaûi hoïc Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo? Vì sao phaûi hoïc phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän? Vì sao phaûi hoïc taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù? Vì sao phaûi hoïc baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân? Vì sao phaûi hoïc taát caû phaùp moân Ñaø- la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa? Vì sao phaûi hoïc naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng? Vì sao phaûi hoïc möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng? Vì sao phaûi hoïc ñaïi Töø, ñaïi Bi, ñaïi Hyû, ñaïi Xaû? Vì sao phaûi hoïc phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû? Vì sao phaûi hoïc trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng? Vì sao phaûi hoïc vieân maõn ba möôi hai töôùng Ñaïi só, taùm möôi veû ñeïp? Vì sao phaûi hoïc ñeå sinh vaøo doøng doõi lôùn Saùt-ñeá-lôïi cho ñeán doøng doõi lôùn Cö só? Vì sao phaûi hoïc sinh vaøo coõi trôøi Töù ñaïi Thieân vöông cho ñeán trôøi Tha hoùa töï taïi? Vì sao phaûi hoïc sinh vaøo coõi trôøi Phaïm chuùng cho ñeán trôøi Quaûng quaû? Vì sao phaûi hoïc phaùp sinh coõi trôøi Voâ töôûng höõu tình; nhöng khoâng muoán sinh vaøo coõi aáy? Vì sao phaûi hoïc phaùp sinh coõi trôøi Tònh cö, nhöng muoán sinh vaøo coõi aáy? Vì sao phaûi hoïc phaùp sinh vaøo coõi trôøi Khoâng voâ bieân xöù cho ñeán trôøi Phi töôûng phi phi töôûng xöù, nhöng chaúng muoán sinh vaøo coõi aáy? Vì sao phaûi hoïc phaùt taâm Boà-ñeà thöù nhaát

cho ñeán phaùt taâm Boà-ñeà thöù möôøi? Vì sao phaûi hoïc höôùng nhaäp Chaùnh taùnh ly sinh cuûa Boà-taùt? Vì sao phaûi hoïc taát caû ñòa cuûa baäc Thanh vaên vaø Ñoäc giaùc maø khoâng taùc chöùng? Vì sao phaûi hoïc ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, laøm nghieâm tònh coõi Phaät? Vì sao phaûi hoïc caùc Ñaø-la-ni vaø Voâ ngaïi bieän? Vì sao phaûi hoïc taát caû ñaïo cuûa Ñaïi Boà-taùt vaø quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät? Hoïc nhö vaäy roài bieát taát caû phaùp, taát caû chuûng töôùng môùi coù theå chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí. Laïi nöõa baïch Theá Toân, neáu trong phaùp giôùi khoâng coù caùc phaùp sai bieät nhö theá thì chuùng Ñaïi Boà-taùt seõ khoâng do söï phaân bieät naøy maø haønh ñieân ñaûo, trong khoâng hyù luaän phaùt sinh hyù luaän. Vì sao? Vì trong chaân phaùp giôùi khoâng coù söï phaân bieät hyù luaän. Laïi nöõa baïch Theá Toân, phaùp giôùi chaúng phaûi saéc, thoï, töôûng,

haønh, thöùc, cuõng khoâng lìa saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc. Saéc cho ñeán thöùc töùc laø phaùp giôùi, phaùp giôùi töùc laø saéc cho ñeán thöùc. Noùi roäng cho ñeán phaùp giôùi chaúng phaûi laø phaùp höõu vi, voâ vi; cuõng khoâng lìa phaùp höõu vi, voâ vi. Phaùp höõu vi, voâ vi töùc laø phaùp giôùi; phaùp giôùi töùc laø phaùp höõu vi, voâ vi. Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö lôøi oâng noùi! Trong chaân phaùp giôùi khoâng coù taát caû söï phaân bieät hyù luaän. Phaùp giôùi chaúng phaûi saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc; cuõng khoâng lìa saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc. Phaùp giôùi töùc laø saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc; saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc töùc laø phaùp giôùi. Noùi roäng cho ñeán phaùp giôùi chaúng phaûi phaùp höõu vi, voâ vi. Phaùp giôùi töùc laø phaùp höõu vi, voâ vi; phaùp höõu vi, voâ vi töùc laø phaùp giôùi. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña saâu xa, neáu thaáy coù phaùp lìa phaùp giôùi thì chaúng phaûi höôùng ñuùng ñeán söï mong caàu laø quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Vaäy neân, naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña saâu xa thì chaúng thaáy caùc phaùp lìa chaân phaùp giôùi. Thieän Hieän neân bieát, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa, bieát taát caû phaùp töùc laø chaân phaùp giôùi, duøng phöông tieän thieän xaûo phaùp voâ danh töôùng, vì caùc höõu tình, möôïn danh töôùng ñeå noùi nghóa laø: Ñaây laø saéêc, thoï, töôûng, haønh, thöùc. Ñaây laø nhaõn xöù,... cho ñeán yù xöù. Ñaây laø saéc xöù,... cho ñeán phaùp xöù. Ñaây laø nhaõn giôùi,... cho ñeán yù giôùi. Ñaây laø saéc giôùi,... cho ñeán phaùp giôùi. Ñaây laø nhaõn thöùc giôùi,... cho ñeán yù thöùc giôùi. Ñaây laø nhaõn xuùc,... cho ñeán yù xuùc. Ñaây laø caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra,... cho ñeán caùc thoï do yù xuùc laøm duyeân sinh ra. Ñaây laø ñòa giôùi,... cho ñeán thöùc giôùi. Ñaây laø nhaân duyeân,... cho ñeán taêng thöôïng duyeân. Ñaây laø caùc phaùp do duyeân sinh ra. Ñaây laø voâ minh,... cho ñeán laõo töû. Ñaây laø phaùp thieän, phaùp chaúng phaûi thieän. Ñaây laø phaùp höõu laäu, phaùp voâ laäu. Ñaây laø phaùp theá gian, phaùp xuaát theá gian. Ñaây laø phaùp höõu vi, phaùp voâ vi. Ñaây laø Boá thí ba-la-maät-ña,... cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Noùi roäng cho ñeán ñaây laø quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Nhö nhaø aûo thuaät hoaëc hoïc troø cuûa oâng ta caàm moät ít ñoà vaät ôû tröôùc moïi ngöôøi bieán hoùa ra caùc hình daùng khaùc laï: hoaëc

laø hieän ra

hình nam nöõ lôùn nhoû; hoaëc hieän laøm caùc loaøi caàm thuù nhö voi, ngöïa, traâu, deâ, laïc ñaø, löøa, gaø...; hoaëc hieän laøm thaønh aáp, xoùm laøng, vöôøn röøng, ao hoà... caùc thöù xinh ñeïp ai cuõng öa thích; hoaëc hieän ra y phuïc, thöùc aên uoáng, phoøng nhaø, ñoà naèm, hoa höông, chuoãi ngoïc, caùc thöù traân baùu kyø laï, tieàn taøi, thoùc gaïo ñaày kho; hoaëc hieän ra voâ löôïng caùc loaïi aâm nhaïc, vui veû, laøm cho nhieàu ngöôøi hoan hyû öa thích; hoaëc hieän baøy caùc thöù hình töôùng laøm cho haønh trì Boá thí, Trì giôùi, Nhaãn nhuïc, Tinh taán, Thieàn ñònh, Trí tueä...; hoaëc hieän sinh trong doøng doõi lôùn Saùt-ñeá-lôïi cho ñeán doøng doõi lôùn Cö só; hoaëc hieän ra nuùi non, bieån caû, nuùi Dieäu cao, nuùi Luaân vi... hoaëc hieän sinh trong coõi trôøi Töù ñaïi Thieân vöông cho ñeán trôøi Phi töôûng phi phi töôûng xöù; hoaëc hieän chöùng quaû Döï löu, Nhaát lai, Baát hoaøn, A-la-haùn, Ñoäc giaùc; hoaëc hieän laøm Ñaïi Boà-taùt töø luùc môùi phaùt taâm tu haønh Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, tu haønh boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc, tu haønh boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo, tu haønh phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän, hoïc an truï phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh, hoïc an truï chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn, hoïc tu Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo, höôùng ñeán Chaùnh taùnh ly sinh cuûa Boà-taùt, tu haønh baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân, laøm phaùt sinh caùc thöù thaàn thoâng thuø thaéng, phoùng ñaïi quang minh chieáu soi khaép theá giôùi, laøm nghieâm tònh coõi Phaät, ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, töï taïi ra vaøo tónh löï, giaûi thoaùt, ñaúng trì, ñaúng chí, tu haønh caùc moùn coâng ñöùc cuûa Phaät; hoaëc laïi bieán hieän ra hình cuûa Nhö Lai ñaày ñuû ba möôi hai töôùng Ñaïi tröôïng phu, taùm möôi veû ñeïp vieân maõn trang nghieâm, thaønh töïu möôøi löïc, boán ñieàu khoâng sôï, boán söï hieåu bieát thoâng suoát, möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng, ñaïi Töø, ñaïi Bi, ñaïi Hyû, ñaïi Xaû vaø voâ löôïng, voâ bieân coâng ñöùc. Nhö vaäy, nhaø aûo thuaät vaø hoïc troø cuûa oâng ta vì doái gaït keû khaùc neân ôû tröôùc moïi ngöôøi bieán hoùa laøm caùc vieäc aûo thuaät. Trong aáy, coù nhöõng nam nöõ, lôùn nhoû voâ trí, thaáy vieäc naøy roài ñeàu khen raèng: “Ngöôøi naøy laï thay, gioûi hoïc caùc moân kyõ xaûo, coù theå laøm caùc vieäc hy höõu kyø laï, cho ñeán coù theå hieän ñöôïc thaân Nhö Lai töôùng haûo trang nghieâm, ñaày ñuû caùc coâng ñöùc; töï bieåu hieän taøi naêng cuûa mình!” Nhöng trong aáy coù nhöõng ngöôøi coù trí thaáy vieäc naøy roài suy

nghó: “Thaät laø thaàn thoâng kyø laï! Laøm theá naøo maø ngöôøi aáy coù theå bieán hoùa ra vieäc naøy? Trong aáy tuy khoâng coù phaùp thaät, coù theå naém baét ñöôïc nhöng laøm cho moïi ngöôøi meâ laàm, öa thích; vôùi nhöõng vaät khoâng thaät maø töôûng laø thaät!” Chæ coù ngöôøi trí môùi thaáu roõ taát caû ñeàu khoâng; tuy coù thaáy nghe nhöng khoâng chaáp tröôùc. Caùc Ñaïi Boà-taùt cuõng laïi nhö theá, haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, tuy khoâng thaáy phaùp giôùi lìa caùc phaùp maø coù, cuõng khoâng thaáy caùc phaùp lìa phaùp giôùi maø coù, chaúng thaáy höõu tình vaø söï hoaït ñoäng cuûa hoï laø thaät coù, nhöng coù theå phaùt sinh phöông tieän thieän xaûo, töï tu haønh saùu phaùp Ba-la-maät-ña, cuõng khuyeân ngöôøi khaùc tu

haønh saùu phaùp Ba-la-maät-ña, tuøy thuaän taùn thaùn phaùp tu saùu phaùp Ba-la-maät-ña, vui möøng khen ngôïi ngöôøi tu haønh saùu phaùp Ba-la-maät-ña. Noùi roäng cho ñeán töï mình vieân maõn trí Nhaát thieát töôùng, cuõng khuyeân ngöôøi khaùc vieân maõn trí Nhaát thieát töôùng, tuøy thuaän taùn thaùn phaùp vieân maõn trí Nhaát thieát töôùng, vui möøng khen ngôïi ngöôøi vieân maõn trí Nhaát thieát töôùng. Töï mình vieân maõn ba möôi hai töôùng Ñaïi só, taùm möôi veû ñeïp; cuõng khuyeân ngöôøi khaùc vieân maõn ba möôi hai töôùng Ñaïi só, taùm möôi veû ñeïp; tuøy thuaän taùn thaùn phaùp vieân maõn ba möôi hai töôùng Ñaïi só, taùm möôi veû ñeïp; vui möøng khen ngôïi ngöôøi vieân maõn ba möôi hai töôùng Ñaïi só, taùm möôi veû ñeïp. Thieän Hieän neân bieát, neáu chaân phaùp giôùi ôû chaëng ñaàu, giöõa, sau coù sai khaùc, thì caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa khoâng theå thieát laäp phöông tieän thieän xaûo vì caùc höõu tình maø thuyeát chaân phaùp giôùi, laøm nghieâm tònh coõi Phaät, ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, tu caùc haïnh Ñaïi Boà-taùt, chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, chuyeån phaùp luaân vi dieäu ñoä thoaùt caùc höõu tình. Vì chaân phaùp giôùi ôû chaëng ñaàu, giöõa, sau thöôøng khoâng sai khaùc neân caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa thieát laäp caùc phöông tieän thieän xaûo vì caùc höõu tình maø thuyeát chaân phaùp giôùi, laøm nghieâm tònh coõi Phaät, ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, tu caùc haïnh Ñaïi Boà- taùt, chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, chuyeån phaùp luaân vi dieäu, ñoä thoaùt caùc höõu tình.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.